

Un didactisme lluminós

El Quartet Gerhard va interpretar obres de Xostakòvitx i Debussy a Torroella de Montgrí MARTÍ ARTALEJO.

Fa vuit anys, el Quartet Gerhard, que aleshores només en feia dos que s'havia format, va debutar al Festival de Torroella en un concert compartit amb el Qvixote Quartet, junt amb el qual van interpretar l'Octet per a cordes en Mi bemoll major, op. 20, de Mendelssohn. Va ser una aposta per joves talents musicals catalans. Passat aquest temps, agraint la nova invitació en aquesta 40a edició que s'està desenvolupant d'una manera que comença a fer evident que serà extraordinària, el Quartet Gerhard va demostrar a Torroella que evoluciona en la maduració del talent, el rigor, la sensibilitat i l'audàcia amb què fan la tria de les obres que interpreten com un acte d'amor.

Format el quartet pel violoncel·lista Jesús Miralles, el violista Miquel Jordà i els violinistes Judit Bartolet i Lluís Castán, aquest últim va presentar cadascuna de les peces d'una manera lluminosa. Allò que va dir va fer que encara ho sentíssim més. Dels set moments que configuren el Quartet de corda núm. 2, obra de Robert Gerhard amb la qual va començar el concert, el violinista va dir-ne que s'esdevenen sense pausa i sense que res es repeteixi, cosa excepcional perquè una de les característiques del llenguatge musical és la repetició: "Això fa que no hi trepitgem mai un territori conegut." Honorant el revolucionari músic català que li dona nom, la formació va expressar que la peça no és un garbuix de notes, com podria pressuposar-se, sinó que crea una unitat extraordinària.

La primera part va completar-se amb el Quartet núm. 2 en La major, op. 68, de Dimitri Xostakòvitx, compost l'any 1944, poc després que l'exèrcit soviètic derrotés l'alemany en la batalla de Stalingrad. Castán va explicar que, amb l'Obertura: Moderato con moto, l'obra comença d'una manera eufòrica, com si celebrés la victòria, però que amb el recitatiu del segon moviment (un adagio que acaba amb una romança) domina el Do menor, que, als antípodes del La Major, expressa un sentiment de tristesa, de mort, que no desapareix, malgrat que el tercer moviment es presenti com un Vals: Allegretto. És així que el Quartet Gerhard va fer arribar el dolor davant dels morts de la II Guerra Mundial que palpita en una peça acabada amb un "Tema amb variacions: Adagio-Moderatto con moto", que no deu ser per res que s'inspira en composicions jeveses.

El Quartet en Sol menor, op. 10, de Debussy, va ocupar la segona part del concert. Una obra influïda per l'orientalisme (cosa que fa que sigui més modal que tonal i que, sobretot en el primer moviment Animé et tres décidé, pugui semblar pròxima al flamenc o al jazz) i l'impressionisme. Castán va comentar que als membres del grup els agrada molt el tercer moviment, Andantino, doucement expressif, i que, quan es retirin d'aquí a 35 anys, faran una gira de comiat en què l'interpretaran. Ens hi van convidar i la seva sensibilitat "dolçament expressiva" va fer que ho desitgéssim, tot i la consciència que bona part dels assistents som de les "Senectuts Musicals".

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 07-08-2021, Pàgina 32

-El Punt Avui. Nacional 07-08-2021, Pàgina 24

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2011465-un-didactisme-lluminos.html>